50 jaar nieuws in Amigoe Aruba

Terugblik op 'Weet u nog'

ORANJESTAD — Amigoe startte op 3 september met een nieuwe rubriek 'Weet u nog'. Daarin blikte de Arubaanse redactie terug op het nieuws dat Amigoe in de afgelopen 50 jaar bracht, om zo het jubileum van de Arubaanse editie van Amigoe luister bij te zetten. Elke dag gingen we een jaar verder. Vandaag bieden we een blik achter de schermen van die rubriek.

door onze verslaggevers
Franciska Groen en **Mirte de Rozario**

Wist u dat... de redactie op zoek ging naar oude kranten?
Om een terugblik te kunnen schrijven over 50 jaar nieuws, had de redactie de kranten vanaf de jaren '60 nodig. Deze oude kranten zijn niet opgeslagen in het kantoor van Amigoe in de Bilderdijkstraat in Oranjestad. Waar vonden we die oude kranten dan? De online catalogus van de Koninklijke Bibliotheek (nationale bibliotheek van Nederland) bood gedeeltelijk soulaas. Op de website kb.nl staan namelijk historische kranten. Niet alleen Nederlandse kranten, maar ook kranten van de Nederlandse Antillen, Suriname, Nederlands-Indië/Indonesië en dus ook Aruba. Niet alle gezochte edities van Amigoe staan echter op deze website. Gelukkig bewaart ook het Nationaal Archief van Aruba de oude kranten van Amigoe. Ingebonden in dikke grote mappen - zo groot als een uitgevouwen krant - liggen ze opgeslagen in het depot.
Twee redactieleden en een stagiaire namen ieder een deel van de serie 'Weet u nog' voor hun rekening. Kranten die niet online te vinden waren, zochten ze op in het archief. Dat betekende letterlijk met een lijstje met ontbrekende data naar het archief gaan, zodat een medewerker de gewenste jaargang kon opzoeken in het depot. Dat duurde ongeveer tien minuten, waarna die medewerker met een karretje-op-wielen met daarop die dikke grote mappen naar het 'leesgedeelte' van het archief kwam. Vervolgens was het bladeren naar de juiste datum en in die betreffende editie zoeken naar artikelen en foto's die voor de rubriek konden worden gebruikt. De klus in het archief was dan nog niet geklaard, want de oude krant kon niet letterlijk mee naar het huidige kantoor van Amigoe. De oplossing werd gevonden in het maken van foto's van gevonden artikelen en foto's. Die foto's werden daarna op de redactie gebruikt als basis om de reeks 'Weet u nog' te kunnen schrijven.

Wist u dat... krantenfoto's zich hebben ontwikkeld?
Zwart-wit foto's, mindere kwaliteit van foto's of drukwerk en in de oudere pagina's helemaal geen foto's. Zo troffen we de eerste edities aan. Een raar gezicht, daar konden we ons van tevoren niets bij voorstellen. In de krant van nu staan namelijk op elke pagina altijd foto's, omdat dit veel meer tot de verbeelding spreekt en omdat het de pagina een aangenamere uitstraling geeft. Helaas kwamen de foto's in deze rubriek 'Weet u nog' niet altijd uit de verf. Niet echt aantrekkelijk voor de lezer om te zien en ook voor de redacteur niet altijd motiverend om een nieuwe aflevering te maken. Maar

Foto: Mirte de Rozario

Met de volgende dikke map al binnen handbereik bladert een redacteur door een oude krant, op zoek naar interessant nieuws.

onder het mom van 'een nostalgisch effect' gingen we toch door. Leuk om te zien was dat 'vroeger' het nieuws uit Aruba slechts een klein deel vormde van de gehele krant, maar dat dit in de loop der jaren uitgroeide. In de jaren '90 waren er zelfs twee pagina's met Arubaans nieuws. En iets later kwam er ook op de voorpagina nieuws uit Aruba. Ook was het een verademing om na alle zwart-wit versies eindelijk een beetje kleur in de krant te zien. Alhoewel dat wel heel voorzichtig begon, met alleen aan de bovenkant op de voorpagina. De foto's bleven zwart-wit. Ook de stijl van schrijven zagen we veranderen. Dat zat overigens niet alleen in het gebruik van woorden of de manier van schrijven, maar ook in de manier waarop het nieuws werd verslagen. Want het was opmerkelijk dat de redactie van Amigoe in sommige latere periodes haar mening openlijk gaf, soms zelfs nogal zwart-wit. De krant schuwde daarbij ook niet om kritiek te leveren op bijvoorbeeld politici of de overheid en haar beleid 'an sich'.

Wist u dat... foutjes in teksten tijdloos zijn?
Net als in de huidige krant kwamen we ook in de oude kranten typ-, spel- en stijlfouten tegen. En net zoals de redactie van nu zich verbijt als ze fouten te laat opmerken en de krant al is gedrukt, zal de redactie van toen dat gevoel ook hebben gehad. Maar het is nu eenmaal zo dat een redactie te maken heeft met actueel nieuws dat soms snel moet worden aangepast of onder hoge tijdsdruk wordt geschreven, en dan sluipen fouten er in. Overigens is de redactie van Amigoe Aruba alleen verantwoordelijk voor de Aruba-pagina's.

Wist u dat... nieuws zich kan herhalen?
Tijdens het doen van *research* door letterlijk de oude kranten door te lezen, viel het op dat bij sommige nieuwsonderwerpen anno 2012 de geschiedenis zich herhaalt. En soms werden de 'toevalligheden' zelfs een beetje eng. Was er net een drugsconferentie geweest waar we als Amigoe recentelijk over hadden schreven, bleek er op die datum in het verleden ook aandacht te zijn voor drugs. Of de jaarlijkse 'Fire Preventie Week (1985) van de brandweer die nu nog steeds wordt gehouden. Een kleine wervelwind richtte niet alleen nu schade aan, maar ook in 1968 in Tanki Leendert waar het dak van een pand wegwaaide. Wat te denken van een begrotingsbehandeling die wel eens een 'latertje' kon worden (1977). Of dat de brandweer er twee nieuwe 'Oshkosh crash fire/rescue trucks' bij kreeg (1978), zodat het korps over vier crash trucks en één poederwagen beschikte. En automobilisten die rekening moesten houden met een 'hogere benzineprijs die in aantocht is' (1979). Ook was de overheid bezig met de watertanks (1979) in San Nicolaas om te kijken of ze de overblijfselen van deze historische herinneringen konden restaureren tot recreatiefaciliteiten voor lokale mensen en toeristen', terwijl er kortgeleden nog watertanks ontmanteld werden. Er moest meer geld komen om de wegen in Oranjestad en San Nicolas te onderhouden, om een 'wandelpad van Surfside naar het Wilhelminapark' (1981) aan te leggen en om de 'traditionele overstromingen' bij hevige regen aan te pakken. Zwervers en overvallen waren ook toen al aan de orde en net als nu kwam er ook toen geen einde aan het politieke 'gedartel'.

Wist u dat... te late kranten vroeger een 'excuus'-tekst opleverden?
De Arubaanse editie van Amigoe wordt nu op Aruba wordt gedrukt, maar dat was vroeger anders. Toen werden de kranten op Curaçao gedrukt en dan naar Aruba gevlogen. Veel lezers zullen zich de perikelen van te laat bezorgde kranten nog kunnen herinneren. Daarover schreef de redactie niet mis te verstane stukjes, zoals: "Om half vijf, een uur nadat de plane had moeten aankomen, meldde de ALM dat de krantenplane vertraagd was. (...). Het zou aanbeveling verdienen dat wanneer een plane te laat is - en dat gebeurt de laatste tijd nogal eens – men niet een uur nadat het vliegtuig had moeten aankomen een vertragingsbericht stuurt." En ondanks dat het drukken nu op Aruba plaatsvindt, komt het toch nog voor dat een abonnee de krant misloopt. Soms omdat een hond de abonnee voor was, maar soms ook omdat er iets met de bezorging aan de hand is.

Wist u dat... in elke aflevering de dag als het jaar een dagje opschoof?
Het was een zin in elke aflevering: "Om dit jubileum te vieren, blikken we dagelijks terug op het nieuws dat in die periode is verschenen. Vandaag de Amigoe van..." en dan volgde een dag en een jaar. De redactie hield bij elke aflevering de huidige datum van publicatie aan, maar ging in het jaartal tellen vanaf 50 jaar (1962) geleden naar 2012. Volgens die berekening publiceerde Amigoe bijvoorbeeld op dinsdag 18 september 2012 een aflevering van 'Weet u nog' van 18 september 1975. En op vrijdag 5 oktober 2012 ging de aflevering over 5 oktober 1990. De datum en vooral het jaartal werden nauwkeurig bijgehouden, wat soms een heel gepuzzel was, zeker als een datum in die tijd op een zondag viel en er dus geen krant was. Want kies je dan een dag eerder of juist later? Intussen zijn we in het jaar 2012 beland en daarmee eindigt onze jubileumrubriek over 50 jaar nieuws in Amigoe Aruba.